

REFERAT Venskabsbyforum 2026-2029 d. 21-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 21. april 2026 kl. 17:00

Mødested Kontrabassen

Mødedeltagere Suzan Daoud, Anne Seitz Christensen, Thomas Von Jessen
 (Fravær), Helle Abild Hansen (Fravær), Mikkel Hartwich, Sussi
 Jensen, Lone Holde (Fravær), Ulla Weyman, Lisa Juhler, Lars La
 Cour, Egon Erlandsen, Sandra Boje Kruse (Fravær), Tania
 Schwartz, Tommy Eriksen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Træffetid.....	4
Orientering - præsentation af Venskabsbyforum - opgaver og venskabsbyer.....	5
Orientering - status på økonomi.....	9
Orientering - nyt fra venskabsforeningerne.....	11
Beslutning - retning og prioriterede indsatser for det nye Venskabsbyforum.....	12
Beslutning - uddeling af Venskabsbyforums rejselegat til unge.....	15
Orientering - sager på vej.....	17
Meddelelser.....	18

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

25/26569

Beslutningstema

Venskabsbyforum godkender dagsordenen.

Indstilling

1. At dagsordenen godkendes.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Godkendt

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse

Punkt 2: Træffetid

25/26569

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Ingen meldt

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse

Punkt 3: Orientering - præsentation af Venskabsbyforum - opgaver og venskabsbyer

25/26569

Beslutningstema

Udvalget præsenteres for rammerne omkring Venskabsbyforum. Sagen fremlægges til orientering.

Sagsfremstilling og økonomi

Vedtægter for Venskabsbyforum er vedhæftet sagen som bilag 1. I disse er Venskabsbyforums formål beskrevet som følgende:

- a) at formidle venskabsbytanken til en så bred kreds af borgere som muligt, som et kulturelt tilbud på lige fod med de øvrige kulturelle tilbud i kommunen.
- b) at opretholde og udvikle kontakten med tilsvarende fora fra de øvrige venskabskommuner igennem afholdelse af fællesmøder.
- c) at koordinere og formidle kontakten til lokale foreninger, interesseorganisationer m.fl. i Fredensborg Kommune.
- d) at medvirke til gennemførelsen af større fællesarrangementer.
- e) at formidle information om venskabskommunerne.
- f) at administrere et fastlagt budget, herunder yde tilskud til rejser m.v.
- g) at bidrage til at fremme den mellemfolkelige kulturelle forståelse og respekt på tværs af landegrænser indenfor Fredensborg Kommunes venskabsbyer.
- h) at engagere børn og unge i venskabsbysamarbejdet.

Venskabsbyer

Fredensborg Kommune har pt. samarbejde med seks venskabsbyer:

- Håbo i Sverige tæt på Stockholm
- Ingå i Finland tæt på Helsinki
- Nittedal i Norge tæt på Oslo
- Paide i Estland tæt på Tallinn
- Sudbury i England tæt på London

- Berleburg i Tyskland

Venskabsbyerne og venskabsbysamarbejdet generelt er beskrevet på kommunens hjemmeside <https://fredensborg.dk/politik-og-indflydelse/raad-og-naevn/venskabsbyforum>

De nordiske byer har et formelt samarbejde og udarbejder hvert 5. år en samarbejdsplan. Den seneste samarbejdsplan er vedhæftet som bilag 2 til orientering.

Venskabsbyklubber

Der findes to venskabsbyklubber i Fredensborg – Berleburg Klubben og Sudbury Klubben. Disse arrangerer gentagne visitter hos hinanden og fungerer som samarbejdspartner for kommunen, når der er besøg fra de pågældende byer. Klubberne vil orientere om status på deres aktiviteter på mødet. Herudover er Foreningen Norden engageret i samarbejder med de nordiske venskabsbyer, og er derfor også repræsenteret i Venskabsbyforum.

Rejse- og værtskabstilskud

Det er muligt at søge om rejse- og værtskabstilskud i forbindelse med besøg i eller fra venskabsbyerne. Tilskuddet tildeles administrativt efter faste takster. Det er muligt for bl.a. skoler og foreninger at benytte tilskuddet i forbindelse med udvekslinger. Takster for tilskud kan ses på <https://fredensborg.dk/borger/boern-og-unge/unge/venskabsby-rejselegat-og-tilskud>.

Studie- og rejselegat

Venskabsbyforum uddeler årligt et rejselegat til unge under 25 år fra Fredensborg Kommune. Rejselegatet giver unge mulighed for at rejse ud – alene eller sammen med andre – og besøge en af kommunens venskabsbyer i andre lande.

Rejselegatets formål er at understøtte unges muligheder for at få nye oplevelser, styrke fællesskaber og udvikle sig personligt, fagligt eller kreativt gennem rejser til venskabsbyerne. Legatet kan bruges til ophold og aktiviteter, hvor de unge får mulighed for at prøve noget nyt, møde andre miljøer og komme hjem med erfaringer, der kan bruges videre i uddannelse, fritidsliv eller foreningsengagement.

Rejselegatet kan anvendes i mange sammenhænge, fx som led i:

- uddannelse, studier eller praktik
- kunstneriske eller sportslige aktiviteter
- deltagelse i kurser, træning, workshops eller turneringer
- frivillighed, kulturudveksling eller foreningssamarbejder

Fælles for anvendelsen er, at rejsen foregår i en af Fredensborg Kommunes venskabsbyer og giver de unge mulighed for at styrke deres kompetencer, perspektiver og netværk.

Rejselegatet kan søges af enkeltpersoner eller grupper på op til tre unge. Der kan bevilges:

- op til 10.000 kr. til enkeltpersoner
- op til 15.000 kr., hvis to unge rejser sammen
- op til 20.000 kr., hvis tre unge rejser sammen

Ungecamp 2027

Venskabsbyforum har tidligere i 2019 og 2022 afholdt en ungecamp for unge fra alle 6 venskabsbyer. Der afholdes efter planen endnu en camp i 2027.

Fredensborg Kommune rejser også til camps i venskabsbyerne med unge fra kommunen, når der som et led i det nordiske samarbejde inviteres til ungecamp med skiftende temaer. Senest gik turen til idrætscamp i Nittedal i 2024.

Administrationens bemærkninger

Administrationen bemærker, at ovenstående uddybes ved mødet i et oplæg, der giver et overblik over Venskabsbyforums formål, arbejdsområder og aktuelle indsatser som afsæt for det nye forums arbejde.

Samtidig bemærker administrationen, at kendskabet til Venskabsbyforum og dets aktiviteter er for nedadgående. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at anvendelsen af rejse- og værtskabstilskuddene i de seneste år er blevet mere begrænset. Det er i dag primært de etablerede venskabsbyklubber, der rejser til og modtager besøg fra venskabsbyerne. Herudover ses der lejlighedsvis udvekslinger i regi af fx kor eller andre kulturaktører, ofte formidlet gennem Foreningen Norden. Der er kun i begrænset omfang nye foreninger, skoler eller grupper, der benytter tilskuddene.

Rejselegatet til unge har tilsvarende haft begrænset gennemslag. Administrativ erfaring viser, at der årligt indkommer få – og i enkelte år ingen – ansøgninger til rejselegatet, på trods af at ordningen rummer fleksible muligheder for unge med forskellige interesser og motivationer.

På den baggrund har Venskabsbyforum i 2024 fået produceret en reklamefilm med fokus på unge, som et led i arbejdet med at gøre venskabsbysamarbejdet mere synligt, nærværende og relevant for kommunens unge. Initiativet skal ses som et første skridt i en bredere drøftelse af, hvordan venskabsbysamarbejdet fremadrettet kan aktiveres i forhold til nye målgrupper – herunder børn og unge – i overensstemmelse med vedtægternes formål.

Administrationen vurderer derfor, at det nye Venskabsbyforum med fordel kan bruge den kommende periode til at drøfte, hvordan de eksisterende redskaber – herunder rejse- og værtskabstilskud, rejselegatet og fælles ungeaktiviteter – kan spille bedre sammen og i højere grad understøtte et levende og åbent venskabsbysamarbejde.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Venskabsbyforum

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Taget til efterretning

Bilag

Gældende vedtægter for Venskabsbyforum.pdf

Revideret aktivitetsplan og samarbejdsaftale for de nordiske venskabsbyer

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse

Punkt 4: Orientering - status på økonomi

25/26569

Beslutningstema

Venskabsbyforums økonomi fremlægges for udvalget.

Sagsfremstilling og økonomi

Venskabsbyforum tilføres årligt 160.000 kr., der skal anvendes til rejse- og værtskabstilskud, studie- og rejselegat, repræsentation ved besøg fra venskabsbyerne, forplejning til møderne samt projekter i venskabsbyregi. Der er fuld overførselsret på midlerne. Der er i 2026 tilført 191.000 kr. i overførte midler fra 2025. Det korrigerede budget for 2026 lyder på 351.000 kr.

Venskabsbyforum besluttede i 2023 at afsætte 50.000 kr. årligt som opsparing til den ungeaktivitet, kommunen er forpligtet til at afvikle hvert fjerde år som en del af det nordiske samarbejde. Aktiviteten afholdes i 2027. Der er på nuværende tidspunkt opsparet 150.000 kr.

Nedenfor fremgår forventede udgifter i 2026.

Forventede udgifter i 2026	Beløb (kr.)
Rejselegat til unge (udgift ved én person)	10.000
Rejsetilskud Berleburg Klubben – Skyttefest	5.000
Rejsetilskud Sudbury Klubben – Besøg i Sudbury fra den 11.-15. juni 2026 – 18 personer	5.400
Sletten Sangkor værtskabstilskud 30. april-4. maj 2026 – besøg af 11 korsangere fra Sudbury	12.500
Rejsetilskud Fredensborg Gruppe – Spejderlejr i Norge sammen med Ingå og Nittedal	5.400
Mødeforplejning april	1.600
Mødeforplejning september	1.600
Annoncering og PR	4.000
Opsparing ungecamp 2027	50.000

I alt:	95.500
---------------	---------------

Disponerede midler til senere brug	Beløb (kr.)
Forventet ungeaktivitet og konference i 2027 (opsparing 2023 + 2024 + 2025)	150.000

I alt:	150.000
---------------	----------------

Sammenlagt forventes et forbrug på ca. 245.500 kr. i 2026 ud fra ovenstående. Dermed resterer et råderum på 105.500 kr. til øvrige projekter og ansøgninger.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Venskabsbyforum

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende	Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje Kruse
-------------------	---

Punkt 5: Orientering - nyt fra venskabsforeningerne

25/26569

Beslutningstema

Der orienteres om nyt fra venskabsforeningerne.

Sagsfremstilling og økonomi

Sudbury Klubben Berleburg Klubben og Foreningen Norden orienterer om nyt og aktiviteter i 2026.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Venskabsbyforum

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje Kruse

Punkt 6: Beslutning - retning og prioriterede indsatser for det nye Venskabsbyforum

25/26569

Beslutningstema

Venskabsbyforum drøfter indsatsområder og overordnet retning for forumets arbejde i den kommende fireårige periode.

Sagsfremstilling og økonomi

Venskabsbyforum står – som mange andre venskabsbyfora i Danmark – i en situation, hvor de grundlæggende formål med venskabsbysamarbejdet fortsat er relevante, men hvor rammerne og forudsætningerne for arbejdet har ændret sig markant over tid.

Venskabsbysamarbejdet har traditionelt haft til formål at fremme mellemfolkelig forståelse, skabe venskaber på tværs af landegrænser og understøtte kulturel udveksling til gavn for kommunens borgere. Samarbejdet har gennem årene givet grobund for stærke relationer og langvarige venskaber – særligt blandt borgere, der har været aktivt engageret i venskabsbyklubberne.

Begrænset anvendelse af rejse- og værtskabstilskud

Samtidig peger både erfaringer fra Fredensborg Kommune og nationale tendenser på, at behovet for og interessen i klassiske venskabsbyaktiviteter i dag er mere begrænset. Den digitale udvikling, øget privat rejseaktivitet og lettere adgang til internationale fællesskaber har ændret borgernes måde at mødes og orientere sig globalt på.

Dette afspejler sig i, at der i de senere år har været få ansøgninger til rejse- og værtskabstilskud, og at det i praksis primært er de etablerede venskabsbyklubber, der benytter ordningerne. I mere begrænset omfang ses også udvekslinger i regi af fx kor eller kulturaktører gennem Foreningen Norden.

En beslægtet udfordring er et forestående generationsskifte. Medlemsgrundlaget i venskabsbyklubberne er i dag præget af en aldrende medlemskreds, og der er begrænset tilgang af nye – særligt yngre – medlemmer. Risikoen er, at værdifulde relationer og samarbejder gradvist afvikles, hvis ikke der skabes nye former for engagement og deltagelse.

Børn og unge som strategisk indsatsområde

På den baggrund har Venskabsbyforum i de seneste år haft et øget fokus på børn og unge som en central målgruppe. Dette udmønter sig blandt andet i uddelingen af et rejselegat til unge, deltagelse i og afholdelse af unge camps samt forsøg på at skabe øget interesse for skole- og foreningsudvekslinger.

I 2024 fik Venskabsbyforum desuden produceret en reklamefilm med henblik på at gøre venskabsbysamarbejdet mere synligt og nærværende for kommunens unge.

Erfaringerne viser dog, at rejselegatet fortsat har et begrænset ansøgerfelt, og at der i nogle år har været få – og enkelte år ingen – ansøgninger. Dette peger på, at der fortsat er behov for at drøfte både indhold, form og kommunikation i relation til unges engagement i venskabsbysamarbejdet.

Administrative rammer og ressourcer

Administrationen bemærker desuden, at der er begrænsede administrative ressourcer til at udvikle og realisere Venskabsbyforums egne projekter. Den primære administrative indsats er i dag koncentreret om løbende betjening af venskabsbyklubber og øvrige foreninger, administration og udbetaling af rejse- og værtskabstilskud samt planlægning og koordinering af deltagelse i eller afvikling af ungecamp i regi af det nordiske samarbejde.

Eventuelle nye indsatser, projekter eller udviklingsspor vil derfor skulle ses i sammenhæng med de eksisterende ressourcer og forudsætte en tydelig prioritering af fokusområder.

Behov for fælles strategisk retning 2026–2029

Administrationen vurderer derfor, at der med etableringen af det nye Venskabsbyforum er en oplagt anledning til at genbesøge og drøfte forummets samlede indsatsområder og retning for de kommende fire år. Drøftelsen kan blandt andet omfatte:

- Hvilken rolle venskabsbysamarbejdet skal spille i en nutidig, digital og globaliseret kontekst
- Hvordan arbejdet kan gøres mere relevant og attraktivt for nye målgrupper, herunder børn og unge
- Hvordan eksisterende redskaber (rejse- og værtskabstilskud, rejselegat, ungecamp m.v.) bedst anvendes og prioriteres
- Hvordan samarbejdet med venskabsbyklubber, foreninger, skoler og øvrige aktører kan styrkes og fornyes
- Om der er behov for at fokusere indsatsen på færre, tydeligere spor frem for mange parallelle aktiviteter

Formålet med drøftelsen er ikke at træffe konkrete beslutninger i denne sag, men at skabe et fælles strategisk afsæt for Venskabsbyforums videre arbejde.

Administrationens bemærkninger

Ved Venskabsbyforums drøftelser i 2023 var der en fælles erkendelse af, at samarbejdet i højere grad skulle gøres relevant for unge i alderen 15–25 år. Drøftelserne pegede på konkrete behov for at styrke synlighed og målrettet kommunikation, herunder direkte kommunikation til unge miljøer som fælleskommunalt elevråd, ungdomsorganisationer, spejdere og foreninger samt øget brug af online kanaler.

Det blev foreslået at anvende personlige fortællinger og erfaringer fra unge, der havde besøgt venskabsbyerne, som et bærende element i formidlingen. Samtidig blev det fremhævet, at venskabsbyerne rummer potentiale i forhold til aktiviteter, der matcher moderne interesser og trends – fx sport, outdoor, kultur og fællesskab – og at venskabsbyklubberne i højere grad bør ses som relations- og fællesskabsbærende snarere end som traditionelle rejseklubber.

På baggrund af drøftelserne iværksatte Venskabsbyforum blandt andet produktion af reklamefilm målrettet unge, arbejdet med en kommunikationsstrategi, udsendelse af presse og nyhedsformidling samt initiativer til at inddrage unge direkte i planlægning af kommende aktiviteter.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Venskabsbyforum

Indstilling

1. at Venskabsbyforum drøfter indsatsområder og overordnet retning for forummets arbejde i perioden 2026–2029.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Venskabsbyforum drøftede mulige prioriteringer. Drøftelsen fortsættes til mødet i september.

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse

Punkt 7: Beslutning - uddeling af Venskabsbyforums rejselegat til unge

25/26569

Beslutningstema

Venskabsbyforum skal tage stilling til indkomne ansøgninger om rejselegat til unge under 25 år.

Sagsfremstilling og økonomi

Venskabsbyforum besluttede den 19. maj 2015 at indstifte et rejse- og studielegat på 10.000

kr. til årlig uddeling. I april 2018 blev det besluttet at ændre kriterierne for legatet til, at det udover enkeltpersoner også kan søges af en gruppe på 2-3 personer, der rejser sammen. Legatets beløb blev justeret i 2025 og er nu på:

- Op til 10.000 kr. som enkeltperson
- Op til 15.000 kr. for to personer
- Op til 20.000 kr. for 3 personer

Formålet med legatet er at udbrede de unges kendskab til venskabsbysamarbejdet og de potentialer, der er i at have venskabsbyer. Legatet skal understøtte unges muligheder for at besøge venskabsbyer i forbindelse med uddannelse, praktik, kurser og lignende, som kan være til gavn for ansøgeren erhvervsmæssigt, uddannelsesmæssigt eller i forhold til frivillighed. Ligeledes understøtter legatet rejser, hvor unge besøger en venskabsby med henblik på at få indblik i kultur, sprog, hverdagsliv og traditioner.

For at ansøge om legatet skal man være under 25 år og bosiddende i Fredensborg Kommune.

Information om legatet er udsendt til alle folkeskoler, til kommunens foreninger på kultur-, fritids- og idrætsområdet, til helhedsplanen Nivå Kokkedal på Vej og til UngFredensborg. Der er udsendt pressemeddelelse og reklameret på kommunens kanaler samt i lokale facebookgrupper i kommunen.

Der er ved dagsordenens udsendelse indkommet fire ansøgninger fra unge, der ønsker at søge om rejselegatet i grupper af 2-3 personer. Ansøgningerne fremsendes til Venskabsbyforum løbende og gennemgås på mødet, hvorefter der træffes afgørelse om uddeling af legatet. De ansøgninger, der er indkommet inden tidspunktet for udsendelse af nærværende dagsorden er vedhæftet som lukkede bilag.

Administrationen bemærker, at Venskabsbyforum har en fornuftig økonomi med overskud, og det er muligt for forum at vælge at uddele flere legater, hvis det ønskes. Der resterer 105.500 kr. til disposition i 2026.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Venskabsbyforum

Indstilling

1. At Venskabsbyforum uddeler legatet til en eller flere af ansøgerne.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Venskabsbyforum valgte at uddele legater til 3 ud af 5 ansøgninger.

En ansøgning kom til afstemning, da ansøgernes alder var til debat. Flertallet stemte imod uddeling med begrundelsen, at ansøgerne er unge og kan søge igen til næste år. Mikkel Hartwich (O) og Anne Seitz Christensen (B) stemmer imod afslaget.

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse

Punkt 8: Orientering - sager på vej

25/26569

Beslutningstema

Venskabsbyforum orienteres om sager på vej.

Sagsfremstilling og økonomi

Følgende sager forventes behandlet på Venskabsbyforums møde i september:

- Beslutning - Ungeaktivitet i 2027 – valg af tema og foreløbigt program
- Orientering – Status på nordisk samarbejde – godkendelse af ny samarbejdsaftale
- Orientering – status på økonomi
- Orientering – nyt fra venskabsforeningerne
- Orientering – sager på vej

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Venskabsbyforum

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse

Punkt 9: Meddelelser

Beslutning i Venskabsbyforum 2026-2029 den 21-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende Thomas Von Jessen , Helle Abild Hansen, Lone Holde, Sandra Boje
Kruse